

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse :

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XIXème ANNÉE

1 Juillet 1924 — No 167

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ بچق ایرادر .

ادارہ خاہسی

جفال اوغانده « اجتهاد » نوی

تلفون : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنہ

نومرو ۱۶۷-۱ تموز ۱۹۲۴

قارت پوستال

كنجلك ياز بولندن:

- دعوت -

بر ساعتدر دورو بوم تافونك باشنده

عقام قوسال صاچلركده ، كوزلركده ، قاشكده ا

بايورم ، بايورم ، سنك بورده يوق نه شك

باغچه دهكي صالقملك هيسي فقط قرده شك ا

يا سمينلر متعسر سكا جدا بوسنه :

باري اولر ايچين اولسون بوياز بزه كلسه كه :

قارت پوستال

قالدم بوروشوق خاطرهلرله

سيملرله ، دومانلرله وقارله؛

سن ، يازله برابر كيد بوردك

ايلاينه كل باري بهارله

قارت پوستال

اسمش كي زهنده بوكون قوپ قورو برسام...

سنبلي ذاتا قوپاروب قابيه يابسه

ممكني كه اولكون يازيمك قلبنه سينمش

قوسال صاچلك صافلايهي عطر محاسن؟ . .

فاضل احمد

فلسفي موضوع

خلقت

عقلي « علم حال »

خلق ايتلك ، بوق وار ايتلك معناسنه آتيرسه

طبيعتده بويله بر حادنه موجودكدر موجود اولاماز

وار اولان رشيتك اصلا معنای حقيقي سبله يوق اولدني

زمان اولاماشدر. غائب اولماق، محو اولماق دكلدر.

طبيعتده مشهود ، محسوس ، غير مشهود ، غير محسوس

واردر . اويقو اوبوركن اشيايي حس ايتمز اولورز .

اشيا بزم ايچون غير محسوسدر فقط موجوددر . دني

« علم حال » لوده الله جهاني يوقدن ياراندني عباره سني عقلي

دوشونن اكلاماز ؛ وار اولماق ، يوق اولماق آنجا

« شكل معين » ايچون بر معنا اقاده ايده بيلير . دوغان آدام

يوقدن كله مشدر ، اولن آدام يوق اولاماشدر . ازلي

ابدي ماده نك استعمالرندن و فيزيكي ، كيميائي ، بيولوحياتي

الح قانونلرك تحت حكمنده ماده نك خالدين حاله كجه سندن

باشقارشي يوقدر .

ماده ابدی و ازلی در، ماده یی عائد كافة اوصاف دخی ازلی
 و ابدی در . تعبیر قدیمیلرله صفات دخی ذات کیبی ازلی
 و ابدی در . جامد کوردیکمز ماده جانله دولودر؛ جامد ماده
 جانله منقلب اولماق جانلایمق ایچون شرائط ورود و تکهانی
 بکلر . جامدک حیوانه انقلابی شرائطی بیرله شنبجه جالسز ماده
 جانلی اولور . عبدالله جودت ، بک چوق سنه لر اول :
 نار حیات ابله طوتوشور ماده جان اولور ،
 شوق حیات جذبه سی جان جوان اولور .

دیدیکی وقت بونی آکلایمق ایسته مشدی ؛ طقوز بوزسنه اول
 (ابوالملاء المعری) و (عمر خیام) و ایکی بیک اوچیوز بوقادار

A mes adversaires.

L' OCEAN est mon frere el l'aurore ma sœur
 Nous rions des fureurs et des pompe des hommes,
 Nous étanchons la soif de l'Infini, nous sommes
 Et la vie et la mort, l'horreur et la douceur.

La douceur nous munit de ses ailes immenses
 Et la sublime horreur transfuse dans nos cœurs
 Un sang qui s'illumine en nos vèrves vainqueurs
 Du paisible avenir que nos jours eusementent.

Des yeux étincelants, des âmes sans souleurs
 Nous ferons rejaillir les larmes refoulées
 Et couronnerons l'Art d'immarcessibles fleurs

On cherche à voir, héla, les étoiles croulées
 C'est dire insolemment et sans se regarder:
 Cœur de l'éternité, je veux te poignarder!

A.B. DJ. Annemasse, Décembre 1901.

سنه اولده (ژهنون) ك تلمیذی شاعر (لوقر مس) بونی
 آكلامش و آكلامشلردی . صفات و ذات ، ابدی
 وازلیدر دیدك . بوبر قانون دركه كاشانك هر نقطه سندنه
 جاریدر . كولشك ضیاسنی تحلیل و « آنالیز » قترال ،
 دینیلن تدقیق سایه سندنه ماده یی مضاف اوصافك استثناسز
 اولدیغنی او كرنك . حیات نه در؟ حیات دخی بزرجه ماده نك
 اوصاف سرمدی سندن در . حیات دخی ماده کیبی ازلی
 و ابدی در . فردلرك ، قوملرك ، عرقلرك ، نوعلرك حیاتی
 محدوده وزائل ، فقط حیات ابدی در .

عبدالله جودت :

کشفیات دلیله

او یقو نه در ؟

بر طاقم قاریشقی تفصیلاتی بر طرفه بر اقره رق او یقو
 فعالیت شعورینک عدم موجودیتی اثنا سنده عضویت
 حیوانی نک بر حال دوریسی دییه تعریف ایدیلله بیلیر سده
 علم نقطه نظر ندن بو تعریف تا تمام اولسی طولایسیله قناعت
 بخش دکدر . بو تعریف او یقو اثنا سنده وقو عه کله
 احوال دن بحث ایتیموب ساده جه فعالیت شعورینک عدم
 موجودیتی ایلری سوردرک او یقونک منفی ماهیتی عرض
 ایتیش اولوبور

او یقونک عضویت حیوانی ایچون بک لزوملی بر حال

رباعی

ما شاه جنان تخت و محبت تاجیم
 نی د پی آرار نه در تاراجیم
 آرام جهان کشور اندیشه ماست
 زین روست که ماشهنشه محتاجیم

عبدالله جودت

اولدینی بیکارجه سنه لک تجربه ندیجه سیله ثابت اولمقله
 برابر طرز تشکله طائد . ایدیلله حل ایدلمش دکدر .
 او یقونک وقوع ندن اولسی یقظه دوری اثنا سنده
 کرک بدنا و کرک فکر آ وقوعه کله صرفیاتی تلافی ایتک
 اوزره بر سکون دوره سندن عبارت اولدینی قناعتی یقین
 زمانه کلنجه یه قدر حکمه فرما ایدی . بو سکون دوره سنده
 وقوعه کله فیزیولوژیک و کیمیوی تحولات اوزرند
 یاپیلن تحارب اخیره عضویت حیوانی نک «متا بولوزیم» ی
 وبالخاصه معین غده لک او یقونک روللر طائد مهم اسرارک
 کشفنه خدمت ایتمشدر .

بو مهم کشفیات دن برینی چو جوغک حیات رشیمی سنه
 طائد تدقیقات ساحه سنده کوربیورز . هنوز انکشاف
 ایتامش اولان غده درقیه استنا ایدیلیرسه نه قان ونده
 جنینک مرهانیکی بر قسمینک ، ولو که بک جزئی مقدارده

(دلسقی مولانا) پی او قویک فی ۳۰ خروش

قلم جانده چاقانوب طوره جاق
 خلقتک خوب وزشقی ، نیک و بدی
 اولورز بر ، فقط حیات اولز :
 شعله قانیدر ، اشتعال ابدی !

دیدیکی وقت بونی سویله مک ایسته مشدر ، شعله یزم شخصی
 و فردی حیاتلر مزدر ، اوقانیدر ، فقط شعله نک فنا بولماسیله
 اشتعالک فنا بولماسی آره سنده هیچ بر مناسبت یوقدر .
 یاراتیلماق یوقدر ، خلقت یوقدر ، کورولیور که بر موجود
 ابدی و ازلی واردر . ازلی و ابدی جوهرک اوصاف ازلیه
 و ابدیه سندن بری ده «حی» اولماق در ، «قیوم» اولماق در
 یا ازلی الظهور ، یا ابدی الخفا
 دین طرف عجباجهانی بو کوروشله کورمه شمیدی .

«حی و قیوم و قادر و قهار»

هپ بو ازلی و ابدی جوهر اصلی در «خیالی ایضا حلی»
 انسانلرک ، ایضا حسزافه ترجیح ایتیه ، تمایل معتدلی
 سبیلدر ، که بر طاقیم خرافات وجود بولمشدر بو حکملر دن
 بو تحمقلردن استنتاجات اخلاقیه ده بولونلم :
 اشیایه حاکم اولان قانونلر تعبیر دیکرله اشیانک
 صفاتی ازلیدر ، ابدیدر دینلمکله انسانک یاپاجانی برشی
 اولمادیقنه می حکم ایدیلله بک؟ بیوک فراسز حکیمی دو قور
 (کوستاولوبون) بوسؤال مقدرک جوابی (دون و یارین) نده
 نه کوزل ویرمشدر :

«قارشینده انسانک طاحز بولوندینی مقدرات خفیه یه
 دنیانک مسخر اولدیقنه قانع قالمیق ، شونی اونو تماقدر ، که
 ترقیات علمیه ، اصل مقدراتی بوزماقندن عبارتدر . سبیلری
 معلوم اولونجه بیوک استتلاهی مرضی آراق مقدرات
 اولماقندن قالمشدر . یزم (قهریات) شاهر من ، اوتوز بش سنه
 اول (طلو طات) تده شویله دیمشدی :

بنجه هنر طبیعتی بازیمجه ایتهدر

بازیمجه سی اولوب طور بیورکن طبیعتک .

اوده بوتی چوقندن بویله کورممشدی . خلقت و خلق
 مفهوملرینی بولار مارقانه ایله کورنلرک اخلاق سیستملری
 غایت صاعلام و عالمشمولدر . بو اخلاق فاضله نک قانونلرینی
 ووسعتی (اجتهاد) ک دیکر بر نسخه سنده دیکر بر مقاله
 ایله ایضاح و موضوع ملاحظه ایدورز .

عبدالمهادالله صلی

محفظه فوق الكليه نك افراز ايتديكى (آدره نالين) ك غده درقيه بنى تنبيه ايتمى وعين زمانده ايود افرازی ك روات دمويه نك انقباضى وقان تضيقنك تزايدى بادی اولور . غده درقيه ومحفظه فوق الكليه لری تام الصحه و آهنگ تام ايله چالشمقده اولان انسانلر كرك بدنآ و كرك فكرآ بك قوی اولوب بالنسبه دها اوزون اویقو مدت لری نه احتیاج لری درکاردر . بونلر ك غده لری عضلى و فكري یورغونلقدن متولد سمومى توزین ایچون فضله مقدارده اییود تداركنه مجبور اولدقلرندن بوايیودك یكیدن تداركى ایچون اوزون مدت استراحت لازمدر . بوصف انسانلر ك سكرز الی اوان ساعت اویقویه احتیاج لری واردر .

شمال عرقلری ، باله كس ، آز اویقو مدتیه محتاجدرلره فعالیت بدنییه و دماغیه لری دها بطی و ضعیف بولسی طولایسیله دها آز اییوده محتاج اولدقلرندن غده درقيه لری دها زیاده استراحتیه محتاجدر .

بونلر دها جنوبده كى عرقلره نظرآدها ایری وجوده مالكدرلر . بدنی و دماغی فعالیت لری دها بطی اولقله برابر ذكا اعتباریه دها دوشوك اولدقلری ادعا ایدیلهمز . قدرتلرنی بواش بواش صرف ایدن بوا انسانلر ملكات عقلیه لری اوزون مدت محافظه یه مقتدردرلر .

سوك زمانقزده پاییلن بوتدیقات عمومیه نك نتیجه سی اولارق اویقو ، وجودك عضلى و دماغی یورغونلقدن طولانی حصولی طبیی اولان زهرلره مقابله ایتك اوزره لازمگان اییودك سوقیه مقابله ایدن غده درقيه نك یورولوب بو زهرلره قارشى قویق قدرتی ضایع ایتیمسندن تولد و فعالیت شعوی و بدنسنگ سكتیه اوغرا دینی برحال دوری دیه تعریف اولنه بیلیر . عضلات و دماغك استراحتیه مالك اولدینی اویقو دوری انساننده یقظه دورنده وجودده صرفی طبیی اولان اییوك تداركى ایچون غده درقيه چالشمقده دوام ایدر .

ص . م .

معارف و اصول تربیه صری تجدد

کنج معارف ناظرمن واصف بك مهم برآدیم آندی آمیقالی تربیه متخصصلر میسنز (چون دونی) پی جلب

سربست اییودی حاوی اولدینی تحق ایتمدر . بوغده نك وظائفدن بری قاندن استحصال ایتدیكى اییودی ، فعالیت انساننده وجودده كى ضایعاتی تلافی ایتك و وجوه داخل زهرلر ك تأثیراتی توازن ایتدیرمك اوزره لزومی اولان نقطه لره سوق ایتكدن عبارت اولدینی قبول ایدلش ایدی . طرخمامش چوجوقده سربست اییودك موجود اولماسی بوضعمیت ايله چوجو غك طوخمدن . قدم بلافاصله بکیرمش اولدینی دوقوز ایلق اویقو مدت آره سنده برمناسبتك موجودیتى ایلری سوردی یكى طوقان برچوجو غك ایلک فریاد ایچون صرف ایتدیكى قدرت عضلیه نك چوجو غك وجودینه ، عضلات و اقسام سارمه نك فعالیتندن متولد ، تأثیرات سمیه یی توزین ایتك اوزره اییود سوق ایچون بوغده یی تحریك ایتدیكى قبول اولوندی .

یكى طوقان چوجو قلك بیوكلردن دها اوزون اویقو مدتیه احتیاج لری هر كسك بیلدیكى بر حقیقتدر . بو کیفیت یكى طوقان برچوجو غك هنوز انكشاف ایتهمش برحاله بولنان غده درقيه سنگ کافی مقدارده اییود سوقنه مقتدر اولماسیله تفسیر ایدیلدی . بوغده نك چاوجاق یورولسیله میدانی بوش بولان مواد سمیه نك جهاز عصبیه مرکزی پاره لره ایتدیكى و بالتیجه چوجو غك اویقویه طالبانی قبول اولندی .

بو اوزون سكوت دورهمسند یكى اییود تدارك ایدن غده صوكره كى یقظه دورنده بونی صرف ایدیور . چوجوق بیودكجه غده نك اییود تدارك واعطاسی خصوصنده كى قدرتی تزايد ایدیور ؛ غده نك فضله مقدارده اییود استحصال ایده بیلهمس چوجو غك فضله مقدارده یورغونلقنه قارشى قویه بیله جك بدرجه یی بولدیقدن ، چوجوق بیودكجه اویقو مدتی آزالبور . غده درقيه سی ، کافی مقدارده اییود سوق ایدمه جك درجه ده ، تام اولیان چوجو قلك بدنآ و فکرآ دوشكون اولسنی طبیی قیلار . سوك زمانلرده كى تجربهلر ك نتایجی مختلف كسه لرك مختلف اویقو مدتیه احتیاجی بولدیغنی و اویقو مدتنگ غده درقيه ومحفظه فوق الكليه ايله غده نخامیه و غددات تناسلیه آره سنده كى توازن اضافیه تابع اولدینی میدانه قویدی .